

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA KLAS 4-8

CELE MINISTERYJNE

- Promocja zdrowego trybu życia w szkole.
- Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia i rozpoznawania fałszywych przekazów medialnych.

CELE SZCZEGÓŁOWE

UCZNIOWIE UCZĄ SIĘ:

- Uczniowie uczą się: rozpoznawać nieprawdziwe lub zmanipulowane informacje w Internecie, samodzielnie weryfikować źródła, analizować treści wizualne (posty, memy, reklamy), rozumieć, jak tworzy się fake newsy i jak łatwo można się pomylić.

WPROWADZENIE

Nauczyciel pyta:

Czy wszystko, co widzimy w Internecie, jest prawdą?

Skąd możemy wiedzieć, że coś jest wiarygodne?

Dzieci spontanicznie odpowiadają.

Nauczyciel dopowiada:

Dzisiaj zamienimy się w specjalnych agentów Internetu – będziemy odkrywać, które wiadomości mówią prawdę, a które są tylko... fejkami.

5 MINUT

TEMAT 1: PRAWDA CZY FEJK?

POMOCE

- karty pracy nr 1 i 2,
- tablica multimedialna lub wydruki postów.

OPIS

15 MINUT

Na tablicy multimedialnej nauczyciel pokazuje 5 fikcyjnych postów (gotowe grafiki, slajdy lub print screeny). Uczniowie głosują: **prawda / fałsz**. Po każdym przykładzie wykonują krótką analizę **na karcie pracy nr 1** – „Prawda czy fejk?”.

PRZEBIEG ZABAWY

Nauczyciel rozdaje uczniom kartę pracy nr 1 i mówi:

Zaraz zobaczycie kilka postów, które mogłyby pojawić się w Internecie. Niektóre brzmią prawdziwie, inne trochę podejrzanie. Waszym zadaniem jest zdecydować, czy to prawda, czy fejk, i zapisać swoje spostrzeżenia w karcie pracy.

Nauczyciel wyświetla gotowe posty – karty pracy nr 1 w przypadkowej kolejności (3 fake newsy i 2 prawdziwe, można w tym miejscu przygotować więcej fake newsów z Internetu):

- „Napój MOC-Vit oczyszcza organizm w 1 dzień!”,
- „Jedzenie bananów sprawia, że jesteś szczęśliwszy, bo mają hormon radości!”,
- „Aplikacja HealthScan powie ci, czy jesteś chory po samym zdjęciu twarzy!”,
- „Jedzenie warzyw i owoców każdego dnia wzmacnia odporność i pomaga utrzymać zdrowie.”,
- „Picie wody zamiast słodkich napojów naprawdę pomaga utrzymać prawidłową wagę.”.

Nauczyciel pyta po każdym przykładzie:

- **Co was przekonało, że to może być prawda / fałsz?**
- **Jak można to sprawdzić?**
- **Co przyciąga uwagę na tym poście? (uczniowie opisują grafikę, kolory, słowa, emotikony)**
- **Czy wiadomo, kto to napisał? Czy jest podane źródło? Jak można to sprawdzić (np. poszukać informacji na stronie producenta, zapytać dorosłego, porównać w wyszukiwarce)?**

Uczniowie po każdej analizie wypełniają jedną linijkę w swojej karcie pracy nr 1 np.:

1. „Napój MOC-Vit oczyszcza organizm w 1 dzień!” – słowo ‘oczyszcza’ brzmi zdrowo i przekonująco, ale brak źródła, brak składu produktu, zbyt szybki efekt (‘w 1 dzień’). Sprawdzić skład napoju i poszukać opinii naukowych lub zapytać nauczyciela. **FEJK**

2. „Jedzenie warzyw i owoców każdego dnia wzmacnia odporność i pomaga utrzymać zdrowie.” Brzmi rozsądnie, poparte badaniami WHO, grafika wygląda profesjonalnie. Nie ma przesady – komunikat jest spokojny, realistyczny. Źródło WHO – kampania Eat 5 a Day, można potwierdzić online. **PRAWDA**

Nauczyciel podsumowuje:

Widzicie, że to, co wygląda przekonująco, nie zawsze jest prawdziwe. Najlepszym sposobem, żeby nie dać się nabrać, jest zadawanie pytań i sprawdzanie źródeł. Które posty są prawdziwe: naukowo potwierdzone, nieprzesadzone, zawierają konkretną i możliwą do sprawdzenia wskazówkę. Każdy z was może być detektywem Internetu – wystarczy myśleć krytycznie, sprawdzać.

TEMAT 2: FABRYKA NEWSÓW

POMOCE

- 5 pustych kartek z bloku/ksero, po 1 na grupę,
- kredki, flamastry, (można też poprosić, aby uczniowie przynieśli wycinki z gazet/kolorowe gazety).

OPIS

Uczniowie tworzą własne mini fake newsy i uczą się, jak łatwo można zmanipulować przekaz. Jednocześnie tworzą też prawdziwą wersję tej samej informacji, by porównać, jak różni się język prawdy i manipulacji.

PRZEBIEG ZABAWY

Nauczyciel dzieli klasę na 4-5 zespołów po 3-4 osoby.

Każdy zespół otrzymuje czystą kartkę i polecenie:

Wymyślcie krótką wiadomość lub reklamę, która wygląda wiarygodnie, ale w rzeczywistości nie jest prawdziwa. Może dotyczyć jedzenia, zdrowia lub Internetu. Następnie stwórzcie drugą - prawdziwą informację na ten sam temat, np. o jedzeniu korzystnym dla zdrowia.

Uczniowie mają 8-10 minut, by opracować:

- tytuł lub nagłówek (np. „Jedzenie marchewek daje super wzrok w nocy!”),
- krótki tekst lub hasło reklamowe,
- prosty rysunek, plakat lub opis obrazka, który by towarzyszył reklamie.

Prezentacja:

Każda grupa przedstawia swoje dwa newsy (prawdziwy i fałszywy), a reszta klasy głosuje: **prawda** czy **fejk**.

Ujawnienie i dyskusja:

Grupa ujawnia, które hasło było prawdziwe, a które nie, i wspólnie omawia z klasą, co sprawiło, że inni dali się nabrać.

Przykład (nauczyciel może zaprezentować swój przykład dzieciom):

Czekolada sprawia, że stajesz się szczęśliwy na 24 godziny! Lekarze polecają jeść codziennie. Ten magiczny składnik wywołuje natychmiastową radość i daje energię na cały dzień.

Dlaczego to manipulacja?

1. Używa emocji („szczęście”, „magiczny”).
2. Zachęca do codziennego jedzenia słodczy.
3. Brak konkretnych źródeł.

20 MINUT

TEMAT 2: FABRYKA NEWSÓW

Prawdziwa informacja:

Czekolada może poprawić nastrój, bo zawiera składniki wspierające produkcję hormonu odpowiedzialnego za dobre samopoczucie. Efekt jest krótki i dotyczy głównie gorzkiej czekolady. Ze względu na cukier i tłuszcz, czekolada powinna być jedzona okazjonalnie.

Dlaczego prawdziwe?

1. Zawiera fakt naukowy.
2. Zachowuje równowagę – pokazuje plusy i minusy.

Nauczyciel na tablicy wypisuje wnioski; Jak rozpoznać fałszywą informację:

- brzmi zbyt dobrze, by była prawdziwa,
- nie ma źródła,
- używa emocji (strachu, zachwytu, obietnic),
- pokazuje tylko część prawdy,
- nie można jej potwierdzić w innych miejscach.

Nauczyciel kończy lekcję słowami:

Nie wszystko, co błyszczy w Internecie, to złoto. Myślcie, pytajcie, sprawdzajcie – bo wiedza to wasza prawdziwa moc!

INSTRUKCJA:

Obejrzyj posty, które nauczyciel pokazuje na tablicy. Zastanów się, które z nich mogą być prawdziwe, a które fejkiem. Uzupełnij tabelę - zapisz, co widzisz, co wzbudza twoje wątpliwości i dlaczego.

KARTA PRACY NR 1

NR POSTA	CO WIDZISZ / PRZECZYTAŁ _Ś?	CO SPRAWIA, ŻE WYDAJE SIĘ PRAWDZIWE?	CO MOŻE BYĆ NIEPRAWDZIWE LUB PRZESADZONE?	JAK TO SPRAWDZIĆ / SKĄD MOŻESZ WIEDZIEĆ, ŻE TO PRAWDA?	TWOJA DECYZJA: ✓ PRAWDA / ✗ FEJK

KARTA PRACY NR 2

The advertisement is set within a green-bordered frame that mimics a mobile app interface. At the top, there is a white header bar containing a back arrow on the left, a grey search bar in the center, and three dots on the right. The main content area has a green background with a radial light effect. In the center is a clear plastic bottle of yellow liquid with a white cap. The bottle's label is red with the text 'MOC-VIT' in large yellow letters and 'OCZYSZCZA W 1 DZIEŃ!' in white below it. To the left of the bottle is a smiling orange with two green leaves. To the right is a flexing yellow arm. Several yellow stars of varying sizes are scattered around the central elements. At the bottom of the frame, a dark green banner contains the text 'NAPÓJ MOC-VIT OCZYSZCZA ORGANIZM W 1 DZIEŃ!' in white. Below this banner, a white bar contains the text 'Skład: woda, cukier, barwnik, aromat'.

**NAPÓJ MOC-VIT
OCZYSZCZA ORGANIZM
W 1 DZIEŃ!**

Skład: woda, cukier, barwnik, aromat

KARTA PRACY NR 2

super-news.pl

ZDROWIE

Naukowcy odkryli – banany mają hormon radości!

**Jedzenie bananów sprawia, że jesteś
szczęśliwszy, bo mają hormon
radości!**

KARTA PRACY NR 2

KARTA PRACY NR 2

**Jedzenie warzyw i owoców
każdego dnia wzmacnia
odporność i pomaga
utrzymać zdrowie.**

(Źródło: WHO – World Health Organization, kampania Eat 5 a Day)

**5 PORCJI DZIENNIE
TO MOC NA CAŁY DZIEŃ!**

KARTA PRACY NR 2

Czysta moc bez cukru

Picie wody zamiast słodkich napojów
naprawdę pomaga utrzymać prawidłową
wagę.

(Źródło - Instytut Żywności i Żywienia,
program Wybieram Wodę)

KONKURS PLASTYCZNY DLA KLAS 4 - 8

1. Wykonaj wraz z uczniami zadanie konkursowe:

zaprojektujcie kreatywną Stronę Internetową Bloga o Zdrowym Odżywianiu. Każdy chętnie czytany Blog musi mieć swoją nazwę, kolorowy nagłówek i tytuły artykułów. Czy coś jeszcze? Może rysunki zdrowych warzyw i owoców? Najważniejsze, aby pokazywał tylko prawdziwe, sprawdzone informacje!

2. Zarejestruj swoją placówkę na gotuj sienazmiany.pl

i prześlij poprzez formularz zdjęcie obrazka w formacie PDF.

3. Nagrody:

autorom 5 najciekawszych prac wręczymy vouchery o wartości 500 zł*.

* W zależności od potrzeb Waszej placówki do wyboru będą vouchery do sklepów:

TANIA KSIĄŻKA | ALLEGRO | EMPIK

Konkurs trwa od 14.10.2025 do 04.11.2025. Regulamin konkursu znajduje się na stronie gotuj sienazmiany.pl/regulaminy